

Професійне зростання молодого спеціаліста

Методичні рекомендації

Суспільству потрібен учитель-професіонал з високою науково-теоретичною, методичною, психолого-педагогічною, теоретичною, практичною підготовкою, здатний до безперервного навчання, творчості і постійного самовдосконалення [2]. Професійне становлення особистості педагога – довготривалий процес. Від того, як пройдуть перші роки вчителя-початківця, залежить стабільність педагогічних кадрів, їх якісний склад, результативність освітнього процесу в школі. Основною метою методичної роботи з молодими педагогами є забезпечення зростання їх фахового рівня, надання кожному вчителю широких можливостей для удосконалення професійної підготовки, формування вміння прогнозувати свою професійну діяльність. Педагогічна майстерність – це високе мистецтво навчання й виховання, доступне кожному педагогові, що постійно удосконалюється, а саме: єдність знань, мовна культура, педагогічна техніка [3]. З педагогічної точки зору професійне становлення особистості молодого вчителя – це процес його входження у професійну діяльність, у ході якого відбувається привласнення ролі вчителя, формується його професійна позиція й визначаються шляхи самореалізації у подальшій педагогічній діяльності. Визначальним етапом цього процесу є професійна адаптація.

Професійна адаптація вчителя-початківця, що триває протягом перших трьох років його професійної діяльності, – це процес досягнення оптимальної відповідності професійно-педагогічної підготовленості вчителя, його особистісного професійного потенціалу вимогам, що ставляться до його педагогічної діяльності в умовах роботи освітнього закладу. Ознаками професійної адаптації є: пристосування до освітнього середовища; оволодіння вимогами до професійної діяльності; набуття педагогічної майстерності; розвиток професійної компетентності [1].

Орієнтовний план роботи молодого вчителя трудового навчання на період педагогічної інтернатури:

- брати участь у співбесідах, індивідуальних консультаціях, анкетуванні;
- ознайомитися із системою роботи в школі (план роботи, робота над науково - методичною проблемою школи);
- складати календарні та поурочні плани;
- брати участь у майстер-класах, наприклад «Планування й методичне забезпечення сучасного уроку»;
- ознайомитися з методичними рекомендаціями щодо вивчення навчального предмету «Технології» та трудове навчання;
- відвідувати уроки наставника;
- брати участь у проведенні тижня молодого учителя, наприклад «Я крокую до майстерності»;
- підготувати звіт про хід педагогічної інтернатури.

Завдання діяльності молодого вчителя з метою професійного зростання:

- формувати вміння застосовувати теоретичні знання, одержані під час навчання у закладі вищої освіти;
- вивчати перспективний педагогічний досвід колег;
- ознайомитися з сучасними методами і прийомами навчання, формами організації освітньої діяльності на уроці, інноваційними педагогічними технологіями;
- ознайомитися з сучасними засобами навчання, засвоєння методики їх використання;
- ознайомитися з психолого-педагогічними особливостями роботи з обдарованими учнями та дітьми з особливими потребами;
- формувати здатність до самовдосконалення (рис. 1).

Рисунок 1 – Структура і основні напрями професійно-педагогічного самовдосконалення молодого вчителя

Важливу роль у становленні та формуванні молодого спеціаліста відіграє самоосвітня робота, яка передбачає поточне й перспективне планування; підбір раціональних форм та засобів засвоєння, збереження інформації; оволодіння методикою аналізу, способами узагальнення свого та колективного досвіду; поступового засвоєння методів дослідницької та експериментальної діяльності [1].

План самоосвіти педагога включає:

- опрацювання фахової літератури та нормативних документів;
- вивчення передового педагогічного досвіду;
- очікувані результати.

Рекомендації молодому вчителю щодо сприяння успішному професійному зростанню:

- створити систему уроків відповідно календарно-тематичного планування;
- вивчати перспективний педагогічний досвід колег;
- відвідувати уроки вчителів технологічної освітньої галузі;
- брати активну участь у роботі методичного об'єднання та творчої групи учителів трудового навчання;

- створити власний контент «Дистанційне навчання» з розміщенням уроків, інформаційних матеріалів, посилань на додаткові ресурси (відео, завдання, тести) та корисні ресурси для самоосвіти.

Професійне становлення молодого вчителя трудового навчання є найважливішим періодом його професійного та особистісного розвитку. Фундаментальним етапом цього процесу є етап професійної адаптації молодого вчителя, пов'язаний з його практичним входженням в педагогічну професію, включенням у систему професійної діяльності. Важливою умовою професійного становлення вчителя є розвиток професійної компетентності, набуття педагогічної майстерності, оволодіння формами, методами і засобами педагогічної діяльності, які сприяють успішній творчій праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Допоможемо адаптуватись молодому вчителю.
URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/1183-dopomojemo-adaptuvatisya-molodomu-spetsalstov-u-shkol>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (м. Київ, 16 січня 2020 року № 463-IX). URL: <https://cutt.ly/whlR5vN>
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (ухвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р). URL: <https://ru.osvita.ua/legislation/>

Методист технологічної освітньої
галузі навчально-методичного
відділу координації освітньої
діяльності та професійного розвитку

І.В. Коренева

(підпис наявний в оригіналі)